

Stavke železničarjev ne bo.

Železniški kralji so se podali.

DEVAJO SE S PATRIOTIČNIM PLAŠČEM. — V RESNICI JIH JE PRISILILA DO ODNEHANJA LEČVRSTA ORGANIZACIJA. — POLOŽAJ MEDNEMCIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI SE POOSTRUJE. — PODJETNIKI NAJEMAJO PROFESIJONALNE PRETEPAČE.

New York, N. Y. — Železniški kralji so se končno zmanjkali ščunosti in grozljivih besed. V sozvečer so železničarji na dolgih postajah, na katere je doporočilo o 48 armem premirju pozno, zastavljali s tako točnostjo ob določeni uri, da so bili železniški kralji lahko prepričani, obstane promet na železnicah. Ponedeljek zvečer, če ne prizna osemurnega delavnika. Kljub znamenjem, ki so napovedovali njih poraz, so železniški kralji njih zastopniki še na široko spirali usta v nedeljo in klicali svet, da se ne podajo. Mamili so tnost, da je najmanj petdeset stotkov uslužbenec lojalnih, se ne pridružijo stavki. Zagro- se še enkrat, da stari usluž- nei izgube vse pridobljene prave, penzijo itd., če se pridružijo vki. Ali bile so le prazne grož- je, železniški kralji so dobro ve- li, da ne ustavijo stavke, ako ne zgodi nekaj izrednega.

Včeraj okoli 2:15 zjutraj so železniški ravnatelji skozi narodni rambni svet obvestili javnost, bo spor med železničarji in železniškim uslužbenci rešen na najboljši način in da se železniške družbe podvržejo izreku odbora narodnega obrambnega sveta, ne glede nato, kakšen bo ta izrek, ki izrečen do ponedeljka popoldne. To izjavo, ki jo so prinesli vsi večerjski jutranjski listi, opisuje železniški kralji kot veliko tev na oltarju patriotizma, ki v resnici ni drugega kot dobro eračunjena šahova poteza, s katero so hoteli doseči, da tudi stopniki železničarjev izrečejo, se podvržejo izreku odbora nadnega obrambnega sveta, ne glede nato, kakšen bo ta izrek.

Ahilejaeva peta železniških družb je bilo odškodovanje za de- po osemurnem delavniku. Železniške družbe so bile priprav- ene priznati osemurni delavnik pripombo, da uslužbenec ne škodijo za delo po osemurnem delavniku. Tak osemurni delavnik bi bil le na papirju in za- zagadel so železničarji zahtevali, a se jih za vsako uro dela po osemurnem delavniku odškodni z ro in pol ali časom in pol.

V odboru narodnega obramb- nega sveta sta dva člana, od kate- ri je bilo upati, da priznata za- teve železničarjev do pike: Campers, predsednik Ameriške delavske federacije, in Wilson, delavski tajnik v predsedniko- vem kabinetu. Tretji je Daniel Willard, železniški predsednik, o katerem je šel glas, da je naklo- njen železniškim uslužbencem, ter se je sam povpel iz navadne- ga železniškega uslužbenca do železniškega ravnatelja. Četrti je bil Lane, tajnik notranjih zadev. Ko te vrstije odhajajo v tiskar- so, se niso zastopniki železničar- ev izrekli, če se podvržejo izre- ku odbora narodnega obrambne- ga sveta, četudi zaključek ne pri- zna osemurnega delavnika.

Washington, D. C. — Nemške potapljače so potopile tri parni- ke, kar je zopet poostrišlo položaj med Nemčijo in Združenimi drža- vami.

Parniki, ki so bili potopljeni, niso bili oboroženi. Nekateri vi- dijo v potopu ameriških parnikov odgovor na predsednikovo urad- no objavo, da oborože ameriške trgovske parnike.

V upravnih krogih govore ne- kateri uradniki, če se izkaže, da so bili parniki potopljeni brez varila, da predsednik skliče kon- gres v najkrajšem času in ma pre-

Odškodninski zakon sprejet.

POSTANE VELJAVEN V ŠEST DESETIH DNEH.

Frontenac, Kans. — Senat je sprejel spremenjeno odškodnin- sko predlogo, ki postane veljav- na v šestdesetih dneh, ko bo pri- občena v državnem zakoniku.

Nov zakon določa, da je poško- dovan delavec deležen do zdrav- nika in druge zdravniške pomo- či. Zdravniška izbire podjetnik. Zdravniški troški ne smejo pre- segati \$150.

Odškodninska lestvica je slede- ča:

Za izgubo palca na roki petde- set odstotkov od povprečne me- zde skozi šestdeset tednov.

Za izgubo drugega, prsta pet- deset odstotkov od povprečne me- zde skozi sedem in trideset te- dnov.

Za izgubo tretjega prsta pet- deset odstotkov od povprečne me- zde skozi dvajset tednov.

Za izgubo četrtega prsta ali mezinca petdeset odstotkov od povprečne me- zde skozi petnajst tednov.

Zakon določa tudi odškodnino za zgubo enega ali več členov na raznih prstih ali palcu.

Za izgubo palca na nogi petde- set odstotkov od povprečne me- zde skozi deset tednov.

Za izgubo roke (izguba roke pomeni od komolca doli) petdeset odstotkov od povprečne me- zde skozi sto in petdeset tednov.

Za izgubo roke pri ramu ali med ramo in komolcem petdeset os- tnotkov od povprečne me- zde skozi dve sto deset tednov.

Za izgubo noge od kolena doli petdeset odstotkov od povprečne me- zde skozi sto pet in dvajset tednov.

Za izgubo noge na kolenu petdeset odstotkov od povprečne me- zde skozi sto deset tednov.

Za izgubo posluha na obeh uhih petdeset odstotkov od povprečne me- zde skozi sto tednov.

Za izgubo posluha na enem uhu petdeset odstotkov od povprečne me- zde skozi pet in dvajset te- dnov.

Povprečna odškodnina rudar- jev znaša na teden okoli sedem dolarjev, pri nekaterih nekaj več.

Zakon nadalje določa, če umr- je delavec za posledicami poško- de, ki dobi odškodnino, gre na- daljna odškodnina njegovim svojem, ki so od njega dvignli.

Če je delavec tako poškodovan, da je za trajno ali le deloma po- polnoma nezmožen za delo, dobi- va po šestdeset odstotkov odško- dnine od njegove povprečne me- zde, bi pa ne sme biti več kot pet- najst dolarjev in ne manj kot šest dolarjev na teden.

Če je delavec ubit in žive nje- govci svoji v drugi inozemski državi kot v Kanadi, niso njegovi svoji opravičeni do odškodnine. Ta določba je ostala taka kot v starem zakonu.

Za ubitim delavcem se ne izpla- ča manj kot petnajst sto in ne več kot osem in trideset sto do- larjev odškodnine.

V novem zakonu so nekatere določbe zboljšali, a zakon je še daleč od tega, kar zahtevajo de- lavci. Organizirani delavci bodo morali odločneje zahtevati dale- kosežno reformo odškodninskega zakona, da jih slišijo na merodaj- nem mestu in da ugođe njih za- htevam.

EN ZAMOREC UBIT IN TRIJE RANJENI.

North Vernon, Ind. — Na to- vornem kolodvoru je bil tukaj u- bit en zamorec, trije pa ranjeni. Peljali so se s tovornim vlakom in vlak se je naenkrat ustavil. Vsed nenadnega sunka, se je nanje po- dri tes in jih pokopal pod sabo.

NESREČNA PUŠKA.

Joplin, Mo. — 10letni Edward Gunm je ponesrečil ustrelil s puš- ko 22. kalibra 13letno deklico Nel- lie West. Stariši ne dajte otrokom strel- nega orožja. Če imajo otroci pip- ce, se obrežejo.

Železničarji so zmaga- li.

ZMAGA JE USPEH ORGANI- ZACIJE.

New York, N. Y. — Včeraj se je dosegel sporazum med zastopni- ki železničarjev in železniških družb, ki so ga podpisali predse- dnik železniških bratovščin in eksekutivni ravnatelji železniških družb. Po pogodbi se zavežejo žele- niške družbe, da plačajo za nad- čas čas in oseminko časa.

V pogodbi je izrečeno, da raz- sodba najvišjega sodišča nima vpliva na pogodbo, četudi prizna najvišje sodišče Odamsonov zakon neustavnim, če je pa zakon pri- znan ustavnim, se pogodba spre- meni v smislu sodniške razsodbe.

Pogodba pomeni zmago za žele- niške uslužbenec, ker prizna o- semurni delavnik kot enoto, po kateri se računi odškodnina za de- lo po osemurnem delavniku ali za nadčas.

Železniške družbe so se z vsemi sredstvi vpirale, da priznajo od- škodnino za nadčas. Pri volji so bile uvesti osemurni delavnik, ne pa uslužbenec odškoditi še pose- bej za delo po osemurnem delav- niku. Če bi šlo po volji železniških družb, bi železničarji imeli osem- urni delavnik le na papirju, dela- li bi pa deset, dvajset in več ur dnevno, ne da bi jim železniške družbe plačale za to delo več kot za navadni delavni čas. Če žele- niške družbe nočejo, da bodo mo- rale plačevati nadčas, bodo morale spremeniti vozni red, in železni- čarji bodo imeli počitek, ki so ga potrebni vsled težke in naporne službe.

Železničarji se imajo za ta uspeh zahvaliti svoji izborni organizaci- ji. Železniški kralji so bili prepri- čani, da 400,000 železničarjev pre- neha v ponedeljek zvečer z delom, če ostanejo trmoglavi, ne priznajo osemurnega delavnika in odško- dnine za delo po osemurnem delav- niku.

Zunaga železničarjev brez stav- ke potrdi staro resnico, da je de- lavstvo močno in da lahko kljubu- je podjetnikom, če je dobro orga- nizirano.

ADAMSONOV ZAKON USTA- VEN.

Washington, D. C. — Najvišje sodišče je razsodilo, da je Adam- sonov zakon ustaven, ki določa o- semurni delavnik za železničarje. Šest sodnikov je glasovalo, da je zakon ustaven, trije proti.

ŽENA PROSTA PO DVAJSET- LETNEM BIVANJU V JEČI.

Detroit, Mich. — Nellie Pope je bila obsojena pred dvajsetimi le- ti v ječo radi sodeležbe pri umor- u njenega moža. Skozi dvajset let se je borila za svojo prostost in izjavila, da je nedolžna. Njena hči, ki je bila ob času umora sta- ra 7 do 8 let in se sedaj nahaja v zelo dobrih gospodarskih razme- rah, je nasprotovala, da izpuste mater iz ječe.

Ljudje vprašujejo, zakaj je hči nasprotovala, da mater izpuste iz ječe. Nekateri trdijo, da jo njeni sorodniki smatrajo za butaro, kaj- ti Nellie Pope je sedaj stara 57 let.

Ljudje, ki so se zanimali za po- miloščenje Popove, so nabrali \$1,000 in preskrbeli so ji tudi de- lo, da se ni treba bati, da postane javno breme.

Popova je bila ves čas v ječi vpornega duha. Nekeč je v kape- li skočila z galerije na kaznenec. Delala je v vseh departmentih za kaznenke in sedaj najzadnje je po- pravljala nogavice.

Popova je stara ženica, od njene nekdane lepote ni sledi na nji.

NAJEMNIKI SO IZVALI PRE- TEP.

St. Louis, Mo. — Pri opekarni Evans and Howard Fire Brick kompanije so privatni stražarji iz- vali nemire. V splošnem pretepu sta bila dva najemnika ranjena, pa tudi več štrajkarjev je bilo poškodovanih.

Nova ruska vlada ni za separaten mir.

Nemci izvršujejo strategično umikanje.

TURKOM V MEZOPOTAMIJI SE NE GODI DOBRO. — Z DRUGIH FRONT NI VAŽNIH NOVIC. — KDO POROČA RESNICO O POTOPU PARNIKOV: LONDON ALI BERLIN? — RIBOT BO SKUŠAL SESTAVITI NOV KABINET NA FRANCOSKEM.

ZADNJE VESTI.

London, 19. marca. — Lloyd George je naznanil v nižji zborni- ci, da predlaga v četrtek čestitko ruski dumi.

London, 19. marca. — Andrew Bonar Law je odgovarjajoč na in- terpelacijo dejal, da vojni troški britske vlade znašajo od 1. aprila 1916 do 31. marca 1917 po \$30,000,000 na dan.

Berlin, 19. marca, brezlično v Sayville. — Vojni stan poroča, da so včeraj nemške čete osvojile francoske jarke na daljavo 508 jardov. Zajele so 8 francoskih častnikov in 485 mož. Vsi franco- ski protinapadi so bili odbiti.

Maršal Hindenburg je odpoto- val v glavni stan, da poroča ce- sarju o položaju.

Berlin, 19. marca. — V soboto zvečer so seppelini skozi štiri ure in pol uspešno bombardirali jugo- vzhodno angleško obrežje. Na zračne ladje so streljali s topovi in napadli so jih sovražni letalci, niso jih pa mogli odgnati. Vsi seppelini so se vrnili nepoškodovani.

STALIŠČE NOVE RUSKE VLADE.

Miljukov naznanja svetu, da Ru- sija ne bo sklepala separatnega miru.

Petrograd, 19. marca. — Nova ruska vlada naznanja, da ne bo sklepala separatnega miru s cen- tralnimi državami. Pavel Milju- kov, minister zunanjih zadev, je včeraj v tem smislu obvestil za- vezniške in neutralne države.

„Nova ruska vlada ni niti za treuotek pozabila resnega zuna- njega položaja, odkar je zavzela svoje mesto,“ se glasi njegova poslanica. „Rusija ni povzročila vojne, ki napaja s krvjo Evrope že tri leta, in zato se bo borila s svojimi zavezniki proti sovražniku do konca brez prestanka in brez vsakega omahovanja.“

Miljukova poslanica je tudi iz- čistila položaj v Petrogradu z o- zirom na stanje sedanje vlade. Iz- vrševalni odbor dume s kabineto- vred bo vladal le toliko časa, dok- ler se ne snide konvencija ljud- skih zastopnikov, ki bodo odloči- li, da li bo Rusija republika ali postane zopet monarhija z velikim knezom Mihael Aleksandrovičem na čelu na temelju demokrati- čnih stanov. Delegatje, ki bodo de- laali novo ustavo in odločevali o formi vlade, bodo voljeni iz ljud- stva na podlagi splošne, enake in tajne volilne pravice; delegatov bo 600 in sešli se bodo, kakor hi- tro bodo izvoljeni, v carjevi zimski palači, ki je zdaj javno poslopje.

Bivši car, kateri se zdaj imenu- je Nikolaj Romanov, je na poti v Krim, kjer ima svoja obširna po- sestva in kjer bi rad prebil ostala leta. Bivša carinja se še nahaja v Carskem Selu, toda kmalu pojde tudi ona za njim.

Medtem naglo izginjajo vsa zna- menja prejšnje avtokracije. Revolu- cionarji so povmetali carski grb z vseh javnih poslopj in carjeva podoba je izginila celo iz cerkva. Voditelji revolucije so odkrili v Petrogradu na tisoče ton pšeni- ce v skrivnih skladiščih, kar doka- zuje, da je carjeva vlada sistema- tično organizirala pomanjkanje živeža in draginjo.

Izmed starih ministrov je bil u- bit edini Rittig, poljedelski mini-

ster, katerega je prebivalstvo naj- bolj sovražilo. Za politične jetni- ke, ki so osvobojeni, je ustanovlje- na javna subskripcija, ravno tako je vlada pooblastila nabirati denar za družine vojakov in civilistov, ki so padli v revoluciji. Rusko- azijatska banka je dala 200.000 rub- ljev v političnih jetnikov.

London, 19. marca. — Reuterjev korespondent brzojavlja iz Tifli- sa, da je veliki knez Nikolaj Ni- kolajevič ukazal izpustiti vse poli- tične jetnike, ki so bili zaprti v trdnjavi Baku v Transkavkaziji. Nikolajevič se še vedno nahaja na turški fronti.

Iz Petrograda poročajo, da je car prosil novo vlado, ko se je od- povedal prestolu, da mu jamči, da ne pride njegovo življenje in živ- ljenje njegove rodbine v nevar- nost. General Ruzski — kakor pravi- vo — je obljubil eksarju, da mu ne bodo storili revolucionarji nič žalega. Nato je prosil, da ga pustilo k njegovi ženi, a prošnja mu je bila zavrnjena. Car je bil neki tako obupan, da je hotel iz- vršiti samomor, toda duhoven, ki je bil v njegovem spremstvu, ga je potolažil, čes, da se naj uda v svojo usodo.

Vnedeljo je paradiralo 33.000 vojakov na Rdečem trgu v Mos- kvi. Večina regimentov je hnelo rdeče zastave na čelu in vojaki, kakor tudi častniki so imeli rdeče evetke na prsli.

ZAVEZNIKI OKUPIRALI OČE 80 VASI IN MEST NA FRANCOSKEM.

London, 19. marca. — Nemci nadaljujejo svoje umikanje na somški fronti v Franciji in le- ugi- hove zadnje straže so v boju z an- gleškimi in francoskimi četami, ki prodirajo za prvimi. Nemci so že ostavili okrog 600 štirinajških milj teritorija na 70 milj dolgi fronti in važne postojanke, kot je Peronne, Noyon, Nesle in Chaulnes, so v rokah Angležev in Fran- cozov.

„Daily Mail“ ima poročilo, da so Nemci požgali in opustošili najmanj tristo francoskih vasi se- verno od Peronne.

Veliki Noyonov lok, ki je do zdaj tvoril nemško fronto med Ar- rasom in reko Oise, je že brez ma- lega izginil. Angleži so na nekatere- jih krajih prodrli deset milj da- leč, medtem ko so Francozi na svojem krilu dosegli daljavo dva- najst milj. Pokrajina, katerega zdaj ostavljajo Nemci, je odprta brez zakopov. Samo v nedeljo so zavezniški okupirali več kot o- semdeset vasi in mestec.

Prvič, odkar se Nemci umicejo, je sinoči poročal generalni štab v Berlinu, da so nemške čete izpra- nile Bapaume, Peronne, Roye in Noyon. Iz berlinskega poročila pa ni mogoče vedeti, kaj nameravajo Nemci in kje se bodo ustavili. Da- nes je nemogoče povedati, kje se nahaja fronta, kajti čete so na ne- prestanem pohodu dan in noč.

Vojni urad je poročal sinoči, da so čete se okupirale Nasle, Chaulnes in Peronne. Pritiskajoči za nemškimi zadnjimi stražami smo prodrli v zadnjih 24 urah do deset milj daleč na fronti od Chaulnesa do Arrasa in okrog 60 vasi nam je padlo v roke.

Pariz, 19. marca. — Naše čete neprestano prodirajo za umikajo- čimi se Nemci na fronti okrog 60 kilometrov med rekama Avere in Aisne. Danes zjutraj je naša ka- valerija okupirala Nesle in v sme- ri proti Somme je bilo nekaj spo- padov z nemškimi zadnjimi stra- žami. Dalje na 3. str. 1. kol.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 70c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (Februarja 26-17) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Škode ne bo!

V političnih in vladnih krogih ugibajo, kdo predstavlja v bodoči kongresni zbornici: demokrat ali republikanec. Demokratičnih kongresnikov je izvoljenih 213, republikanskih 215, neodvisnih je pet, eden je socialist. Večine torej nima nobena stranka. Voditelji obeh strank se trudijo, da pride do sporazuma demokratov in republikancev pri organiziranju kongresne zbornice.

Dokler se republikanci in demokratje ne sporazumejo, bo odločitev odvisna od neodvisnih kongresnikov in socialistov. Socialist ne pride v poštev, ker se ne more pridružiti buržoazni stranki. To vedo tudi voditelji buržoaznih strank in zategadelj se pulijo le za ljubezen neodvisnih kongresnikov. Zidati na ljubezen neodvisnih kongresnikov je zelo nevarno. Take stavbe so včasih zgrajene na pesek in dogodi se lahko, da se zrušijo čez noč. Človek zgubi lahko še tisto, kar ima.

Ce se n. pr. republikanec ne posreči pridobiti neodvisnih kongresnikov zase, so izgubili vse, kar so mislili pridobiti z njih pomočjo. Ravnotaka usoda lahko doleti demokrate. Ali nekaj drugega je, če se demokratje in republikanci sporazumejo med seboj, potem lahko neodvisni kongresniki ostanejo, kjer jih je volja, ker jim škoditi ne morejo.

Prav nič se ni treba čuditi, če pride med demokrati in republikanci do sporazuma pri organiziranju kongresne zbornice. V načelih ni nobene razlike med njimi. V programu? Eh, kaj program, obe stranki zagovarjata kapitalistični način proizvodnje, torej ni težko njima se zediniti glede sredstev, ki varujejo kapitalistični gospodarski red. V tem ni razlike, čemu bi se potem republikanci in demokratje prepirali med seboj glede organiziranja kongresne zbornice, ko jim sporazum le koristi.

Škoditi tak sporazum ne more. Bilo bi veliko patriotično delo, ker bi marsikatera debata odpadla, ki včasih nastane, ker postoji ločitev po imenih, ameriško ljudstvo bi pa lažje prišlo do spoznanja, da vedno glasuje za kapitalistične interese, pa če voli demokratično ali republikansko.

Naj si ogledamo tak sporazum od katere strani hočemo, škoditi ne more!

Kako pridete do tisočakov!

Kadar umrje ameriški multimilijonar mu napišejo v kapitalističnih dnevnikih nekrolog, ki se daljša in krči po številu milijonov, ki jih zapusti. Čim več milijonov zapusti, toliko daljši je nekrolog, toliko več člankov in mišnih povesti izide v njegovo proslavo. Ali v neki stvari so si nekrologi, članki in mišne povestice enaki. Vsi pričajo, da je pričel svojo karijero kot deček, ki je prodajal časnike na ulici, ali pa kot vajenec v pisarni, ki je v začetku služil za sla. Nehaja zopet vsi, da je umrl kot slaven in občešpovstovan mož, ki se je s svojo veliko pridnostjo in štedljivostjo pridobil ogromno premoženje.

Nekaj pa zamolče ti nekrologi, članki in povestice. Kaj?

Ne povejo nam, kakšni sta bili pridnost in štedljivost. Koliko ljudi kolne njegovo pridnost in štedljivost, koliko solz je bilo potočenih radi njiju in koliko človeških žrtev je bilo treba, da se je nagromadilo tako ogromno premoženje.

O tem nekrologi, članki in povesti molče, dasiravno se kapitalistični časnikarji vedno ne ravnaajo po znanem reku "de mortuis nil nisi bene".

Ali kar ne povejo nekrologi, članki in povesti, govori jasno in odločno finančno poročilo parobrodne družbe, ki ga je prinesel "Chicago Herald", ki pove, kako se pride do premoženja.

Poročilo pravi, da je družba pred 18. meseci kupila več ladij za \$1,250,000. Med njimi je bila ladja, ki je že dvajset let služila denar. Hoteli so jo poslati med staro šaro in jo nadomestiti z novo in večjo ladjo. Vsled vojne

Photos by American Press Association.

Osebe, ki so igrale ulogo v železniškem sporu. Stone, predsednik bratovštine strojevodij; W. B. Wilson, delavski tajnik; W. C. Carter, predsednik bratovštine kurjačev; Alfred H. Smith, predsednik New York Central in Hudson River železnice; Milton H. Smith, preds. Louis. & Nashville železnice; Daniel Willard, predsednik Baltimore & Ohio železnice.

je pričelo primanjkovati ladij od časa, ko so jih začele pogrezati nemške potapljače. Za to ladjo je plačala družba \$80,000 in postavila jo je v službo na morju, mesto da jo zavrže. Družbi je ladja prinesla \$300,000 čistega dobička in na to jo je družba prodala za \$750,000.

Kajne, to je lep profit! In pošten zaslužek tudi, poročajo tisti, ki ne zna ločiti morja od pitne vode.

Ladja zdaj križari na morju in bo mogoče vozila, dokler nekega dne ne postave rakev za mornarje. Mornarji imenujejo take ladje "plavajoče rakeve", ker izginejo nekega dne na morju brez duha in sluha. "Dvajset dni je minilo", odkar je imela pripluti v pristan, poročajo dnevniki, "najbrž je postala žrtev viharja". Na to čakajo do določenega roka in potem gre lastnik po zavarovalnino. Kaj ga briga? Ladja mu je prinesla lep dobiček, nazadnje je pa še potegnil zavarovalnino, s katero lahko kupi novo ladjo ali pa "plavajočo rakev".

Kakor je rudar prisiljen, da gre v rudnik, če tudi ve, da so v njem nevarni plini, ki ogrožajo njegovo življenje, ravnotako je primoran mornar, da gre na "plavajočo rakev", čeprav mu notranji glas pravi, da ne bo nikdar več živ imel suhe zemlje pod nogami.

Iz življenj in zdravja delavcev kujejo tisočake in milijone, samo pridnost in štedljivost pa nista še nikomur prinesli milijonov. Če bi pridnost in štedljivost sami vstvarjali milijonarje, bi bila vsaj polovica delavcev bogata, več kot polovica milijonarjev bi pa hodila z beraško palico v roki.

DOPISI.

Skidmore, Kans. — Kakor povsod, so se tudi v državi Kansas delavske razmere nekoliko izboljšale. Vseeno pa ne svetujem rojakom hoditi semkaj za delom, ker je še tukaj dosti delavcev brez dela, če drugih ne pa vsaj tistih ki so "na listi." Tukaj jugozapadno, od Pittsburga so prenovili rovi večinoma že izdelani. Tudi parnih lopat, s pomočjo katerih se pobira premog iz zemlje od vrha, je precej tu okoli. Ampak mi "podzemeljski" premogarji nismo za tako delo, ker poleti je pevroče pozimi pa premrzlo. Če pa delavce hoče toliko delati da se pri tem mirazu ogreje, pa npravi preveč profita kompaniji. Treba je že itak preveč zastoj napraviti, ker je delo zelo naporno. Draginja tudi nas ni pozabila in cene živil rastejo z vsakim dnem.

Kar se tiče društev se ne moremo pohvaliti s kakim posebnim napredkom, ker se rojaki izseljujejo od tukaj in novih ni da bi pristopali.

Še to, da ne pozabim. Pretečeni mesec bilo je nekega dne tako hudo ropotanje, da sem v resnici mislil, da prihaja pl. Gajla s svojim "luftšifom" gledat kaj delajo kansaške solnčne rože in če "fibra" že poganja. Pa ga ni bilo ampak je priropotala znana "bone dry" postava, ki je čisto posušila naš Kansas. Od same žalosti zdaj vsak dan že na tečje zapojejo tisto: "Nobody knows how dry I am..." To je pa tudi vse kar moremo storiti. — Naj zdostuje za danes, o priliki se pa še kaj oglašim. Pozdrav vsem članom S. N. P. J.!

Frank Padar.

Warren, O. — Neki dopisnik je vabil Mr. Gajlo na naš vrt; no, no, tega pa že ne, mi vsi, katerim je bil minuli predpust prekretek odločno protestiramo. Naše geslo je: Amerika Amerikancem, Girardianke Girardianom. To je moja blagohotna pripomba, na katero se sme Mr. Gajla bolj zaneesti kot na poprejšnje vabilo. Vem da mi bo kateri ugovarjal, da tudi jaz ne spadam pod girardski zvon. Vsakemu se na to lahko opravičim, da domovanja še nimam nikjer, torej nisem nikamor pristojen; ravno tako moji sopečarji. Mi tukaj bivamo samo ob delavnikih, kod pa kateri čez teden hodi, na to se ne gleda; glavno je, kje nedelje praznuje, zato mislim, da smo opravičeni si lastiti domovinske pravice v Girardu.

Rad bi javnost prepričal, da Warren, Niles, Girard, Youngstown in Stroders je vse ena naselbina. Če bi bil kedo čez nedeljo namenjen obiskati svojega prijatelja v katerih naselbin, gotovo ga bo našel v Girardu. Kaj tam delamo? Veselimo se! Kako? Nobenih posebnosti pa vendar smo tako zadovoljni med seboj, če prav smo z vseh vetrov Slovenije, se to med nami ne pozna. Veže nas ena vez: Slovenci smo vsi. Tudi beseda pregnance je izgnila, vsak se veseli, da je ušel nevihti. Izgnil je tudi strah, da smo obsojeni utoniti v morju an-

gleščine, zdi se mi da za enkrat še ne pojde; po vseh naselbinah se nekaj giblje. Upajmo, da v kratkem bomo Slovenci v Ameriki šele živeti začeli. Tudi naši fantje in dekleta tukaj rojeni se ne sramujejo slovensko govoriti, čast jim!

Warren je suh; pred kratkem so suhači hoteli tudi Girard posušiti. Z malo manjšino so propadli. Ali je res, da je plačala največje zlo, kakor nam pripovedujejo? O ne, enake laži so nam gospodje že v starem kraju vsiljevali. Ali da bi se tisti gospodje pobrigali zakaj drugega, tisto ne. Zakaj pošiljajo živčev v stari kraj, zakaj se pridružajo reči, ki človeštvu nič ne koristijo, zakaj en del ljudi opraviča službo, ki je človeštvu v prokletstvo? Ti seveda ako imaš patent, lahko lažeš, lahko goljufaš na debelo; drugič imeti pa moraš tudi ljudi take, ki radi verjamejo ni se pustijo goljufati. Jeza in žalost je v nesoglasju z dobro voljo in veseljem, torej boljše da končam. Pozdrav vsem zavednim Slovincem!

A. Simič.

Širom Amerike.

BRUTALEN UMOR.

Loganton, Colo. — V mestecu je bil izvršen najbrutalnejši umor, kar jih poznajo v zgodovini te države. Morilec je z dvema kladivoma razbil glav 35letni mrs. Allie Whitson, materi petih otrok, ko sta njena malenčka v starosti dveh in štirih let spala kakih dvajset čevljev proč od matere.

Oblasti so aretirale njenega 47-letnega soproga, ki dela kot farmarski delavec za Jesse F. Welborn, predsednika Colorado Fuel & Iron kompanije. Na sraji so opazili krvave madeže, ki je še ni preoblekel. Na držalu kladiva, s katerim je bil izvršen umor, so bili krvavi odtisi prstov.

Ko so Whitsona aretirali, je bil še pod vplivom najslabše vrste vtihotapljenega jerusa.

Okoli devete ure zvečer je nekdo potkal na vrata sarženta Westona, ki živi dva lučaja od Whitsonovega doma. Weston je vprašal, kdo trka. "John — John Whitson je. Nekdo je pretepel mojo ženo. Slabo je, slabo. Preoblekel sem se, strašno je bilo, obleka je bila polna krvi."

Weston in njegova žena sta se takoj odpravila na Whitsonov dom. Našla sta Whitsonovo ležati v mlaki krvi. Krvava sled je vodila iz prednje sobe v kuhinjo. Stene so bile okropljene s krvjo. Kri je bila povsod, še celo na glasovirju. Šopi ženskih las so ležali na tleh, kar dokazuje, da je morilec vlačil ženo za lase. Glava žene je popolnoma razbita.

Ko je šerif prišel na lice mesta, je Whitson izpovedal, da je šel v zgornje prostore, ko so otroci

odšli v kinematografsko gledališče. Ko se je vrnil v dolenje prostore, je našel svojo ženo umorjeno. Žrda je v mlaki krvi v kuhinji razburjenju mu je padla sčela vodo iz rok. Vzel je metlo in metel vodo. Potem se je preoblekel in šel klicat Westona. Weston so se vrnil otroci Whitsona v gledališča, ki so izpovedali, da se oče in mati večkrat prepirata. Šerif je na to uklenil Whitsona in ga odgnal v zapor.

Whitson je bil po poklicu teltelj in se je oženil pred sedemdesetimi leti. Prišel je v Colorado zdravja.

POLICIJA V BRIDGEPORTU BOJI STARE ŽENE.

Bridgeport, N. Y. — Za nedeljo so strokovno organizirani delavci sčitali protestni shod proti ropu. Na shodu je imela govoriti mlada agitatorica "mami" Jones.

Policija se je "matere" Jones tako ustrašila, da ji je prepovedala govoriti na shodu.

Pogumni so ti policaji, ki mislijo, da je celo bled sivolase žene, ki pa, če imajo slabo vest, da se boje!

MLADENIČI V DRŽAVNIH YORKE SE BODO MORALI PODVREČI VOJNEMU VEŽBANJU.

Albany, N. Y. — Governor Whitman je podpisal Slaterjev predlog, ki spreminja v zadnjem letu sprejeto vojaško predlogo, določa, da se morajo fantje v vojsko pridružiti v 19 letih, rasti med 16 in 19 letom pripravljati in vežbati za vojno.

Ko je governor Whitman podpisal predlog, je dejal:

"Vedno sem bil naklonjen, da se sprejme program za splošno vojaško vežbanje. Država New York je vedno uvedla oblikovno vojaško vežbanje. Spremenjena postava je pa, ki določa splošno izvežbanje. Okoli 200,000 mladeničev v podvrženih vojaškemu izvežbanju."

IZKORIŠČEVALCI BI RADI PET UVEDLI SUŽNOST MLADOTROKE.

Albany, N. Y. — Senator Wallington je državnemu senatu predložil predlog, ki določa, da se mlade otroke, ki so stari nad dvanajst let, izkorišča med počitnicami v trgovini v mestih drugega tretjega razreda. Predloga je sprejeta.

Sedanje stoletje imenujejo leto otroka in če bo predlog sprejet, potem je doprinesel dokaz, da se nekatere države v Uniji zopet vračajo nazaj v najtemnejšo dobo kapitalizma, ko ni bilo otrok drugega kot izkoriščanje predmet za profitačne kapitaliste.

ZAKAJ SE NEKATERI LJUDJE NAVDUŠUJEJO ZA VOJNO!

Boston, Mass. — Tvrda New England Manufacturing Co. izlupa strelivo in ima tovarno v North Woburne. Družba je namnila 102.4 odstotno dividendo.

V zadnjih štirih mesecih je družba izplačala 256 odstotno dividendo.

Nekaterim ljudem se navdušuje za vojno izplača. Če ima npr. tak človek delnico, ki je vredna 100 dolarjev, mu v štirih mesecih izplačajo 256 dolarjev čistega dobička, delnica mu pa še ostane, da v prihodnjih štirih mesecih prejme ravno toliko ali pa še več profita.

Takih delnic seveda ne lastijo delavci, ampak jih imajo tisti, ki so multimilijonarji.

VEČNE RESNICE SE NE MORE ZATAJITI.

Everett, Wash. — Obravnavati proti Th. H. Tracyju in 74 drugih tovarišem, ki so se dne 5. novembra s parnikom peljali v Everett in katere je napadla sodrga na hem, je v polnem tiru. Obtoženi da so "umorili" deputija Jeffersona Bearda.

Iz vprašanj, ki jih stavi državni pravnik in zagovornik na grotnike je spoznat, da ne gre za umor, ampak da tvorijo ozadje procesa razredni boj.

Sodnik Ronald ki ima voditi razpravo, popolnoma razume stvarno obravnavo. V nagovoru porotnike je dejal: Lahko se prevari nekaj ljudi in sebe, ne more pa prevariti večne resnice. Vredil je tudi o tem, da bo ta razprava delala zgodovino. Sodnik je govoril resnico.

(Nadaljevanje iz prve stranice)

(Angleška admiraliteta je
kratkim poročala, da so na
podmornice potopile le
490.000 ton ladij v mesecu

Nemški poslanik je odpotoval proti Šangaju s svojim osobljem. Nizozemsko poslanništvo je v Pekingu oskrbo nemške zadeve v Pekingu in kitajske zadeve v Berlinu. Prišlo je roke tamošnjega poslanstva.

**Za vsebino oglasov ni od-
ne upravnistvo ne uredi**

Na posabite ime in številke!
Zdravim samo moške osebe.

Seja glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretje četrtke v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

A2 Cortlandt Street, New York, N.Y.

